

DOCUMENT DE POZIȚIE

Achizițiile de lucrări de construcție – contestații și practici neunitare

Autor: Vadim ȚURCAN

Chișinău 2019

DOCUMENT DE POZIȚIE

Achizițiile de lucrări de construcție – contestații și practici neunitare

Autor: **Vadim ȚURCAN**

Acest document a fost elaborat în cadrul proiectului „Cutting edge improvements in the public procurement system in Moldova through inclusiveness, creativity and low abiding practices” / „Îmbunătățiri inovative în sistemul de achiziții publice din Republica Moldova prin incluziune, creativitate și practici de respectare a legislației”. Această publicație a fost finanțată de UE. Responsabilitatea pentru conținutul acestei publicații aparține autorilor și nu reflectă neapărat poziția UE.

Acest proiect este finanțat de către Uniunea Europeană.
Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova
Str. Kogălniceanu, 12 MD 2001 Chișinău, Republica Moldova
Tel: (+37322) 210932 Fax: (+37322) 245714

Comisia Europeană este organul executiv al UE.

„Uniunea Europeană este constituită din 28 state membre care au decis să-și unească treptat know-how-ul, resursele și destinele. Împreună, pe parcursul unei perioade de extindere de 50 de ani, ele au creat o zonă de stabilitate, democrație și dezvoltare durabilă, asigurând diversitatea culturală, toleranța și libertățile individuale. Uniunea Europeană este decisă de a împărtăși realizările și valorile sale cu țările și popoarele de dincolo de frontierele sale.”

Proiectul este implementat
de Institutul pentru
Dezvoltare și Inițiativă
Sociale (IDIS) „Viitorul”

Date de contact:
MD 2005 Chișinău
Str. Iacob Hâncu 10/1
Tel: (+37322) 210932
Fax: (+37322) 245714

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” este succesorul de drept al Fundației Viitorul, și păstrează în linii mari tradițiile, obiectivele și principiile de acțiune ale fundației, printre care se numără: formarea de instituții democratice și dezvoltarea unui spirit de responsabilitate efectivă printre oamenii politici, funcționari publici și cetățenii țării noastre, consolidarea societății civile și spiritului critic, promovarea libertăților și valorilor unei societăți deschise, modernizate și proeuropene. IDIS „Viitorul” reprezintă o instituție de cercetare, instruire și inițiativă publică, care activează pe o serie de domenii legate de: analiză economică, guvernare, cercetare politică, planificare strategică și management al cunoștințelor în Republica Moldova.

Orice utilizare a unor extrase ori opinii ale autorului acestei publicații trebuie să conțină referință la IDIS „Viitorul”.

Pentru mai multe informații asupra acestei publicații ori asupra abonamentului de recepționare a publicațiilor editate de către IDIS, vă rugăm să contactați IDIS „Viitorul”.

Adresa de contact:

Chișinău, Iacob Hâncu 10/1, 2004, Republica Moldova

Telefon: (373-22) 21 09 32

Fax: (373-22) 24 57 14

www.viitorul.org

CUPRINS

Abrevieri	4
Introducere	5
Metodologia utilizată.....	6
Aprecierea ANSC pe marginea pretențiilor cu privire la oferta tehnică pe lucrări	7
Concluzii și recomandări.....	12

Abrevieri

- AC** – Autoritate contractantă;
- ANSC** – Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor;
- DUAE** – Documentul Unic de Achiziție European;
- EL** – Elementele contestației;
- FDA** – Fișa de date a achiziției;
- OA** – Obiectul achiziției;
- OC** – Obiectul contestației;
- OE** – Operator economic;
- SDNC** – Sistemul de Documente Normative în Construcții;
- VE** – Valoarea estimată a achiziției calculată de către autoritatea contractantă, fără TVA.

Introducere

Agencia Națională pentru Soluționarea Contestațiilor (ANSC) este o autoritate publică autonomă și independentă față de alte autorități publice, față de persoane fizice și juridice, care examinează contestațiile formulate în cadrul procedurilor de achiziție publică.

ANSC examinează contestațiile depuse de către operatorii economici în contextul Legii nr. 131 din 03.07.2015 *privind achizițiile publice*¹ și Legea nr. 121 din 05.07.2018 *cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii*².

Contestațiile depuse de către operatorii economici vizează proceduri care au drept obiectul achiziției bunuri, servicii și lucrări.

Conform *Raportului anual de performanță pentru 2017*³, din totalul de 200 contestații formulate de operatorii economici înregistrate la ANSC, **60 de contestații au fost depuse pe achiziționarea de lucrări**, ceea ce reprezintă **30% din totalul de contestații depuse**, iar în *Raportul anual de performanță pentru 2018*⁴, din totalul de 596 contestații formulate de operatorii economici înregistrate la ANSC, **204 de contestații au fost depuse pe achiziționarea de lucrări**, ceea ce reprezintă **34%** din totalul de contestații depuse.

Odată cu modificările introduse prin Legea nr. 169 din 26.07.2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 321-332 cu data intrării în vigoare 01.10.2018 și articolul 65, alin. (5) Oferta, scrisă și semnată, se prezintă în conformitate cu cerințele expuse în documentația de atribuire utilizând SIA „RSAP” MTender, cu excepția cazurilor prevăzute la art.33 alin. (7) și (11).

În contextul prezentului document de poziție, ne propunem drept scop **evaluarea spețelor din deciziile emise de către ANSC în procedurile publice pentru achiziționarea lucrărilor**. O atenție sporită se va acorda deciziilor emise pe marginea pretențiilor operatorilor economici ce vizează **modalitatea de întocmire a devizelor de cheltuieli prin metoda de resurse**.

1 http://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=113104&lang=ro

2 http://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105485&lang=ro

3 https://ansc.md/sites/default/files/document/attachments/raport_de_performanta_ansc_pentru_anul_2017.pdf

4 https://ansc.md/sites/default/files/document/attachments/raport_de_performanta_ansc_pentru_anul_2018.pdf

Metodologia utilizată

În scopul realizării acestui document de poziție au fost analizate deciziile emise de către ANSC pe marginea contestațiilor depuse de către operatorii economici în procesul de achiziții publice din perioada **octombrie 2018 – iulie 2019**. Selectarea s-a bazat pe obiectul achiziției: **lucrări de construcție** în care contestatarul a înaintat pretenții cu privire la încălcări depistate în oferta tehnică a celorlalți participanți la procedura de achiziție publică.

Un alt instrument utilizat a fost participarea la ședințele deschise de examinarea a contestațiilor organizate de către ANSC pe marginea pretențiilor înaintate de către operatorii economici:

1. **Danlevita SRL vs. Primăria Bălți**, pe marginea Licităției deschise nr. ocds-b3wdp1-MD-1556274343665 cu obiectului achiziției „*Lucrări de amenajare a terenurilor universale de sport*”;
2. **IM PRO EX 2005 SRL/Eurostil Construct SRL/Vicoliv Grup SRL vs. Autoritatea Națională de Integritate** pe marginea Licităției deschise nr. ocds-b3wdp1-MD-1555506899592 cu obiectului achiziției „*Reparația și Resistematizarea încăperilor amplasate la etajul 1-2, inclusiv fațada (D+P+1E), din str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 26, mun. Chișinău*”;
3. **Luxgaz SRL vs. Directia Generala Transport Public si Cai de Comunicatie Chisinau** pe marginea Licităției deschise nr. ocds-b3wdp1-MD-1555937959953 cu obiectului achiziției „*Amenajarea locurilor de parcare, pavarea căilor de comunicații din mun. Chisinau, pentru anul 2019*”.

Aprecierea ANSC pe marginea pretențiilor cu privire la oferta tehnică pe lucrări

Odată cu obligativitatea utilizării SIA „RSAP” MTender, începând cu 17 octombrie 2018⁵, documentele aferente ofertei sunt publice și pot fi vizualizate de către toți participanții la procedura de achiziție publică. Prin urmare atât autoritatea contractantă, operatorii economici, cât și societatea civilă pot să evalueze în paralel oferta operatorului economic clasat pe primul loc conform criteriului de atribuire. În cazul achiziționării lucrărilor, autoritatea contractantă este obligată să evalueze conformitatea ofertei tehnice și anume modalitatea de elaborare a devizelor de cheltuieli și fundamentarea economică a elementelor de preț.

Din 01.10.2018, operatorii economici contestă frecvent neconformitatea devizelor ofertă a concurenților din cadrul procedurii de achiziție publică. Conform **articolul 65, alin. (4)** din Legea nr. 131/2015 prezentarea ofertei presupune depunerea într-un set comun *a propunerii tehnice, a propunerii financiare, a DUAE și, după caz, a garanției pentru ofertă*.

În cazul achiziționării lucrărilor, autoritatea contractantă inițiază și desfășoară procedurile de achiziții publice de lucrări conform *Documentația standard pentru realizarea achizițiilor publice de lucrări*, aprobată prin Ordin nr. 176 din 05.10.2018⁶.

Conform **pct. 20.1 și 20.3** din Documentația standard oferta va cuprinde următoarele formulare:

1. Formularul ofertei (F3.1);
2. Scrisoare de garanția bancară (F3.2) în original;
3. **Oferta tehnică** conform caietului de sarcini;
4. Orice alt document cerut în punctul 3 din FDA;
5. Documentul unic de achiziții european (în continuare DUAE).

Oferta elaborată trebuie să cuprindă:

- 1. Oferta tehnică** – ofertantul va elabora oferta tehnică, astfel încât aceasta să respecte în totalitate cerințele de calificare, precum și cerințele prevăzute în caietul de sarcini. Oferta tehnică va conține: graficul de executare a lucrării, **documentația de deviz** (formularele 3, 5, 7 corespunzător CPL.01.01-2012), conform Formularului de deviz nr.1 – lista cu cantitățile de lucrări.
- 2. Oferta financiară** – ofertantul va elabora oferta financiară, astfel încât aceasta să furnizeze toate informațiile solicitate cu privire la prețuri, tarife, precum și la alte condiții financiare și comerciale legate de obiectul contractului de achiziție publică de lucrări. **Formularul ofertei F3.1** va fi însoțit de devizul-ofertă, elaborat în conformitate cu normativele în domeniu.

5 Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 157 din 14 septembrie 2018 cu modificările ulterioare

6 <http://lex.justice.md/md/377590/>

Prin urmare, unul dintre documentele în baza cărui se evaluează oferta tehnică și oferta financiară sunt **devizele - ofertă**.

Elaborarea devizelor pentru participarea în procesul de achiziții publice sunt întocmite prin metoda de resurse aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1570 din 9 decembrie 2002 „Cu privire la măsurile urgente de trecere la nouă bază normativă de deviz în construcții”⁷.

Astfel, autoritățile contractante la achiziționarea lucrărilor de proiect și deviz vor comanda întocmirea documentației de deviz prin metoda de resurse, cu aplicarea noii baze normative de deviz, iar operatorii economici vor prezenta în cadrul ofertei devizele de cheltuieli întocmite în baza caietului de sarcini cu respectarea următoarelor normative de construcții moldovenești și coduri de bună practică în construcții, conform Sistemului de Documente Normative în Construcții (SDNC):

1. **NCM L.01.01-2012** „Reguli de determinare a valorii obiectivelor de construcții”
2. **CP L.01.01-2012** „Instrucțiuni privind întocmirea devizelor pentru lucrările de construcții-montaj prin metoda de resurse”
3. **CP L.01.02-2012** „Instrucțiuni pentru determinarea cheltuielilor de deviz la salarizarea în construcții”
4. **CP L.01.03-2012** „Instrucțiuni cu privire la calcularea cheltuielilor de regie la determinarea valorii obiectivelor”
5. **CP L.01.04-2012** „Instrucțiuni privind determinarea cheltuielilor de deviz pentru funcționarea utilajelor de construcții”
6. **CP L.01.05-2012** „Instrucțiuni privind determinarea valorii beneficiului de deviz la formarea prețurilor la producția de construcții”
7. **CP L.01.06-2013** „Instrucțiuni privind întocmirea devizelor pentru lucrări de reglare-demare prin metoda de resurse”
8. **CP L.01.07-2012** „Instrucțiuni privind determinarea valorii cheltuielilor de achiziționare – depozitare în construcții

Având în vedere complexitatea întocmirii devizelor de cheltuieli din cadrul ofertei, operatorii economici contestă frecvent neconformitatea devizelor ofertă a concurenților din cadrul procedurii de achiziție publică. Cele mai frecvente pretenții cu privire la devizele de cheltuieli se referă la:

- ✓ **Necorespunderea cantităților solicitate în caietul de sarcini cu devizele de cheltuieli ale ofertantului;**
- ✓ **Aplicarea greșită a normelor de deviz în devizele ofertă ale participantului;**
- ✓ **Modificarea normelor de deviz, astfel încât acestea nu corespund caietului de sarcini sau normelor aprobate de către Organul Național de dirijare în Construcții (ONC);**
- ✓ **Includerea prețurilor 0.00 (zero) la resursele de consum din cadrul ofertei;**
- ✓ **Costurile pentru cheltuielile la salarizarea muncitorilor-constructori, cheltuielile de transport, regie, beneficiul de deviz etc.**

⁷ <http://lex.justice.md/md/299610/>

Deciziile examinate mai jos tratează modalitatea de apreciere de către ANSC prin prisma principiilor reglementate la **art. 7** din Legea 131/15, în special:

- *lit. a) utilizarea eficientă a banilor publici și minimizarea riscurilor autorităților contractante*
- *i) proporționalitate.*

Denumirea	Caz I. Decizia nr. 03D-355-19 din 13.06.2019	Caz II. Decizia nr. 03D-513-19 din 14.08.2019
OE vs. AC	SC Foremcons SRL vs. Primăria Colonița, mun. Chișinău	Prestigiu-AZ vs. Consiliul Raional Ialoveni
OA	Lucrări de reparație capitală și extinderea construcției pe orizontală pentru 2 grupe de copii la grădinița de copii nr. 24,, IZVORAS”	Lucrărilor de Reparație a unui sector drum acces spre Liceul din s. Costești, raionul Ialoveni
Nr. în MTender	ocds-b3wdp1-MD-1553772512373	ocds-b3wdp1-MD-1561557849882
Tipul procedurii	Licitație Deschisă	Licitație Deschisă
VE	7 885 242 lei	3 273 650 lei
OC	Rezultatele procedurii	Rezultatele procedurii
EL	Acceptarea de către autoritatea contractantă a ofertelor altor participanți neconforme sau inacceptabile	Respingerea ofertei contestatorului ca neconformă sau inacceptabilă
Conținutul decizie	Contestație respinsă; Constația neîntemeiată	Contestație respinsă,Constația neîntemeiată
Pretențiile OE	Întocmirea incorectă a devizului de cheltuieli, a operatorului economic câștigător, prin includerea normelor de deviz diferite decât cele solicitate de către autoritatea contractantă.	Respingerea ofertei, pe motivul întocmiri incorecte a devizelor de cheltuieli, prin includerea normelor de deviz diferite decât cele solicitate de către autoritatea contractantă.
Argumentele AC	Autoritatea a calificat drept abatere neînsemnată includerea normelor de deviz diferite decât cel solicitate de către autoritatea contractantă.	Nu a prezentat punctul de vedere cu privire la contestația depusă
Aprecierea ANSC	Agencia reține argumentele autorității contractante precum că dat fiind faptul că nu au fost modificate nici conținutul sau esența lucrărilor și nici cantitatea acestora, ultima a apreciat această necorespondere ca fiind o abatere neînsemnată, în măsura în care, având în vedere faptul că oferta următoare în clasamentul de preț este cu peste 1180000 lei mai mare, respingerea ofertei „Comod Construct” SRL în aceste condiții ar fi o măsură disproporționată în raport cu devierea constatată.	ANSC atestă necoresponderea propunerii tehnice a ofertei contestatorului cu cerințele caietului de sarcini elaborat de autoritatea contractantă, acest fapt rezultând și din conținutul contestației, situație ce contravine prevederilor pct. 20.3 din documentația standard menționată, potrivit căruia ofertantul este obligat să elaboreze oferta tehnică, astfel încât aceasta să respecte în totalitate cerințele prevăzute în caietul de sarcini.
Decizia ANSC	Se respinge ca neîntemeiată contestația	Se respinge ca neîntemeiată contestația

În **I caz**, Decizia nr. 03D-355-19 din 13.06.2019, contestatarul își expune dezacordul față de decizia grupului de lucru de acceptare a ofertei operatorului economic „Comod Construct” SRL. Printre pretențiile invocate se enunță și includerea normei de deviz diferită de cea solicitată în caietul de sarcini în poziția 12 din compartimentul nr. 2-1-1 „Soluții Arhitectural constructive (SAC) și anume norma de deviz „RpCB18D”, a fost înlocuită cu norma de deviz „RpCB18G”, astfel contestatarul își exprimă opinia că aceasta reprezintă o greșeală a întocmirii devizului de cheltuieli.

În aprecierea sa, ANSC reține că potrivit caietului de sarcini au fost solicitate lucrări de „Demolarea betoanelor vechi cu mijloace mecanice”, potrivit normei de deviz „RpCB18G” cu o cantitate totală de 11,2 m³, în același timp, potrivit devizului-ofertă înaintat de către „Comod Construct” SRL la poziția respectivă acesta indică „Demolarea betoanelor vechi cu mijloace manuale” potrivit normei de deviz „RpCB18D” cu aceeași cantitate totală de 11,2 m³.

Astfel, ANSC menționează că potrivit art. 69 alin. (5) din Legea nr. 131/15, autoritatea contractantă are dreptul să considere oferta conformă dacă aceasta conține abateri neînsemnate de la prevederile documentației de atribuire, erori sau omiteri ce pot fi înlăturate fără a afecta esența ei, orice deviere de acest fel se exprimă cantitativ, în măsura în care este posibil, și se ia în considerare la evaluarea și compararea ofertelor. Concomitent și prevederile pct. 41.2 din Documentația standard privind realizarea achizițiilor de lucrări, aprobată prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 176 din 05.10.2018, consideră o abatere ca fiind neînsemnată dacă:

- a) *nu afectează în orice mod substanțial sfera de acțiune, calitatea sau performanța serviciilor specificate în contract;*
- b) *nu limitează în orice mod substanțial drepturile autorității contractante sau obligațiile ofertantului conform contractului;*
- c) *nu ar afecta într-un mod inechitabil poziția competitivă a altor ofertanți ce prezintă oferte conforme cerințelor.*

Astfel, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept menționate supra, ANSC reține argumentele autorității contractante precum că dat fiind faptul că nu au fost modificate nici conținutul sau esența lucrărilor și nici cantitatea acestora, ultima a apreciat această necorespondență ca fiind o abatere neînsemnată, în măsura în care, având în vedere faptul că oferta următoare în clasamentul de preț este cu peste **(+) 1180000 lei mai mare**, respingerea ofertei „Comod Construct” SRL în aceste condiții ar fi o măsură disproporționată în raport cu devierea constatată.

În al **II-lea caz**, Decizia nr. 03D-513-19 din 14.08.2019, ANSC reține că, potrivit caietului de sarcini, la poziția nr. 8 din Lista cu cantitățile de lucrări, au fost solicitate lucrările de „Frezarea și plombarea gropilor la îmbrăcăminți din beton asfaltic, suprafața reparată până la 1m2: grosime 7 cm” potrivit normei de deviz **DI158B** cu un volum total de 400 m2. În același timp, potrivit devizului-ofertă înaintat de către operatorul economic „Prestigiu-AZ” SRL, la poziția nr. 8 acesta oferă lucrările de „Tăierea cu freza a stratului de beton asfaltic uzat, având lățimea tamburului 1000 mm, adâncimea stratului de: 7 cm” potrivit normei de deviz **DI155B** în același volum de 400 m2. Totodată este necesar de specificat că oferta următoare în clasamentul de preț este cu peste **(+) 195 302 lei mai mare**.

Respectiv ANSC atestă necoresponderea propunerii tehnice a ofertei contestatorului cu cerințele caietului de sarcini elaborat de autoritatea contractantă și nu pot fi reținute argumentele contestatorului precum că ar fi admis o eroare mecanică la redactarea ofertei la norma din deviz aferentă poziției nr. 8, respectiv, diferența de cost va fi suportată de companie, or potrivit art. 69 alin. (5) din Legea nr. 131/15, autoritatea contractantă are dreptul să considere oferta conformă dacă aceasta conține abateri neînsemnate de la prevederile documentației de atribuire, erori sau omiteri ce pot fi înlăturate fără a afecta esența ei. La caz, ofertarea altor tipuri de lucrări decât cele solicitate în caietul de sarcini, pe de o parte, nu sunt respectate integral condițiile caietului de sarcini, iar pe de altă parte, influențează nemijlocit și prețul ofertei contestatorului, incidente în acest sens fiind prevederile art. 69 alin. (4) din aceeași lege, potrivit căruia autoritatea contractantă nu va admite modificări ale ofertei, inclusiv ale prețului ei, ce ar face ca oferta să corespundă unor cerințe cărora inițial nu le corespundea.

Prin urmare, se constată că ANSC, în cadrul deciziilor emise supra, interpretează diferit noțiunea de „**abatere ne semnificativă**”, în speță utilizarea norme de deviz diferite de cele solicitate în caietul de sarcini. În **I caz**, ANSC a calificat această greșeală drept abatere ne semnificativă conform pct. 41.2 din Documentația standard privind realizarea achizițiilor de lucrări, în măsura în care ofertantul următor după criteriul de atribuire avea un preț mult mai mare, iar în **al II-lea caz**, ANSC constată că devizul-ofertă al operatorului economic nu corespunde caietului de sarcini și nu poate fi calificată utilizarea normelor de deviz diferite de cele solicitate în caietul de sarcini drept greșeală ne semnificativă, în pofida faptului că ofertantul declară că este o greșeală mecanică și diferența de cost va fi suportată de către întreprindere. Respectiv, în acest caz prețul unitar pentru această poziție rămâne neschimbat. Respectarea principiului proporționalității înseamnă asigurarea corelației între necesitate, obiectul achiziției și cerințele solicitate. Autoritatea contractantă se va asigura că ofertantul are capacitatea de a duce eventualul contract la bun sfârșit, solicitând în acest sens explicații cu privire la oferta depusă de către operatorul economic, iar dacă este posibilă o alegere între mai multe măsuri adecvate, trebuie să se recurgă la cea mai puțin constrângătoare, iar inconvenientele cauzate nu trebuie să fie disproporționate în raport cu scopul urmărit.

Astfel, noțiunea de „**abatere ne semnificativă**” este interpretată diferit în cazuri similare, iar astfel de interpretări pot duce la încălcarea principiului proporționalității și, implicita eficienței achiziției publice. Respectiv, erorile tehnice identificate în procesul de evaluare, trebuie să fie clarificate printr-o solicitare de informații din partea autorității contractante către operatorul economic. În urma recepționării și evaluării clarificărilor oferite, autoritatea contractantă urmează să decidă conformitatea ofertei astfel încât oferta tehnică să respecte cerințele prevăzute în caietul de sarcini. În cazul în care oferta corespunde termenilor, condițiilor și specificațiilor din documentele de atribuire, neavând abateri esențiale sau având doar abateri neînsemnate, erori sau omiteri aceasta urmează a fi acceptată.

Concluzii și recomandări

Spețele examinate permit identificarea curențelor în procesul de examinare a contestațiilor depuse pe marginea procedurilor de achiziții publice de lucrări. Este imperativ stabilirea unor definiții și limite cu privire la abaterile semnificative și nesemnificative în întocmirea devizelor-ofertă și informarea operatorilor economici despre spețele rezultate prin examinarea pretențiilor în cazuri similare. Documentul prin care operatorul economic își exprimă acordul cu privire la condițiile participării și își asumă îndeplinirea contractului este Formularul ofertei F3.1, inclusiv prin stabilirea condițiilor cu privire la garanția de participare și garanția de bună execuția a contractului. Prin urmare, se recomandă următoarele măsuri:

- ✓ **Aplicarea principiului proporționalității**, reglementat la art. 7 lit. i) din Legea nr. 131/15, în raportul dintre obiectul contractului de achiziție publică și cerințele solicitate a fi îndeplinite de către operatorii economici interesați, cât și în evaluarea ofertelor depuse în cadrul procedurii, astfel încât respingerea ofertei operatorilor economici, care au omis scăpări neesențiale în întocmirea devizelor-ofertă, dar își asumă integral executarea contractului conform caietelor de sarcini, ar fi contrară principiului utilizării eficiente a banilor publici.
- ✓ Încurajarea autorităților contractante **să publice, odată cu listele cu cantități de lucrări, și informația din catalogul de prețuri unitare – Formularul nr. 5**, astfel încât toți operatorii economici să fie în condiții egale în interpretarea normelor de deviz.
- ✓ **Dezvoltarea și publicarea soluțiilor unificate**. Similar cu soluția unificată pe marginea cuantumului salariului muncitorilor-constructori, ANSC urmează să se expună și asupra cuantumurilor celorlalte elemente care formează prețul în domeniul lucrărilor de construcție montaj: cheltuielile de transport, regie, beneficiul de deviz etc. Astfel încât autoritățile contractante să nu descalifice operatorii economici din cauză ca aceștia au inclus în devizele-ofertă un cuantum mai mic decât cel prevăzut în *Scrisoare informativ normativă nr.10/1 0086 cu privire la determinarea valorii obiectelor deconstrucții începând cu 1 mai 2018 a Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova*.

Măsurile enumerate mai sus ar genera o reducere a numărului de contestații pe marginea procedurilor de achiziție publică de lucrări și ar asigura celeritatea procesului de examinare și soluționare a contestațiilor.

